

# LEEU- WARDER COURANT.

DINGSDAG

den 12 OCTOBER.



## D U I T S C H L A N D.

MANHEIM, den 24 September.

Er zijn alhier twee commissarissen en een secretaris, met den student *Asmis*, benevens den heer *Follenius*, aangekomen. Tusschen *Asmis*, *Follenius* en *Sand* zal eene confrontatie plaats hebben, waarop het lot van laatstgemelden weldra zal bevestigd worden. *Sand* is, zoo niet geheel hersteld, echter buiten alle gevaar.

FRANKFORT, den 29 September.

De navolgende gouvernementen zullen de commissie benoemen, welke in Mentz zitting zal houden en de demagogische pogingen in Duitschland naspreken. Oostenrijk, Pruisen, Beieren, Hanover, Baden, groothertogdom Hessen en Nassau. Voorts zijn de leden benoemd van de verschillende commissien der bondsvergadering, aangeesteld bij het jongste besluit wegens den binnenlandischen toestand van Duitschland; — in alle dezelve presideert de Oostenrijksche minister.

## E N G E L A N D.

LONDEN, den 5 October.

Te Manchester is de geest van oproer nog niet geheel gedempt. Zaterdag avond werd een kleermakers gezelschap van zijn werk komende, door een hoop slecht volk aangevallen en deertlijk geslagen, om dat men hem voor den trompetter der ruitrij van de Ijeomans had aangezien. Deze trompetter heet *Meagher*, en is de baas van den geslachten. Toen hij naar huis ging zag hij over hetzelfde veel volks vergaderd, en hoorde roepen, toen hij de deur binnen trad, „daar is de schelm; dat is zijn huis,” waarop men begon met eene hagelbui van steenen tegen het huis te werpen. *Meagher* nam pistolen en schoot uit zijn venster verscheiden malen op het grauw, waardoor hij twee menschen licht kwetste, en zoo veel tijd won, dat de troepen gelegenheid hadden om zijn huis te ontzetten. Het was niet eerder dan ten drie uren des morgens, dat de menigte uit een ging. De patrouilles werden op verschillende plaatsen met steenen aangerand, waardoor een der heeren, die daarbij tegenwoordig was, vrij ernstig aan het hoofd gewond werd.

De oorlogsbrik de *Redpole*, kapitein *T. D. Evans*, is, na 50 dagen reis, van de station van St. Helena te Portsmouth aangekomen, hebbende het eiland den 9 augustus verlaten. Dezelve heeft dépêches van sir *Hudon Lowe*, van admiraal *Plampin* en eene brievenmaal medegebragt. Het volgende is een uittreksel uit een dezer brieven, gedagteekend, St. Helena den 7 augustus:

De *Redpole* vertruft terstond naar Engeland, en daar dit schip even als de *Dotterell*, die vooraf is gezeld, niet langer dan twee jaren gediend heeft, veronderstelt men dat zij hunnen diensttijd in Engeland zullen eindigen. Men verneemt, dat *Buonaparte* in eene betere stemming is dan eenigen tijd geleden, en dat zijne gezondheid nog steeds in denzelfden staat is. Wat van hem andere personen, die hier hun verblijf houden, wat ook hun rang of bediening is, zeggen mogen, zijt verzekerd dat zij niet wel onderdrukt zijn. Sedert zoo langen tijd, heeft hij zich zelven eene afgezonderde levenswijze opgelegd, dat hij eindelijk alle de gewoonten van een kluisenaar schijnt aangenomen te hebben. Hij had zich zoodanig aan het gezigt onttrokken van die genen, welke, pligshalven, zich moesten verzekeren dat hij in leven was, dat het noodzakelijk geworden is hem te waarschuwen, dat, indien hij niet vrijwillig aan den officier de gelegenheid gaf, om zich te overtuigen dat hij leefde, deze gedwongen zijn zoude hem persoonlijk alle dagen een bezoek te geven, ten einde zich daarvan te verzekeren. Sedert heeft hij een weinig hieromtrent toegegeven, en is eenige malen buiten 's huis gekomen. Men meent dat het nieuwe huis, dat men voor hem bouwt, binnen den tijd van negen maanden voltooid zijn zal. Over het algemeen, is het eiland in eenen zeer goeden staat van gezondheid.

Berigten van Kadix, van den 24 september, melden, dat de gele koorts zich daar meer en meer openbaarde, en dat er zich een genootschap van vrouwen had opgericht, welke ijverig bezig waren om de zieken op te passen, en te zorgen voor de uitvoering der door het gezondheidsbureau voorgeschreven maatregelen van voorzorg.

## P R A N K R I J K.

PARYS, den 4 October.

Men verzekert, dat zich te Parijs een der generaals van de Zuid-Amerikaanische onafhankelijkheid bevindt, en wel de Generaal, die sir *Gregor McGregor* bij het leger van Nieuw-Grenada zal opvolgen.

Daags na hare aankomst te Toulouse, heeft de jonge Koningin van Spanje een smeekschrift van de Spaansche uitgevekenen ontvangen, hetgeen zij met vele zachtheid en goedheid heeft ontvangen.

Men spreekt in alle voornamen kringen en publieke vereenigingen van eene diplomatieke nota, welke dingsdag door den Oostenrijkschen ambassadeur aan onzen minister van buitenlandse zaken zou overhandigd zijn, en daar men er den inhoud niet van weet, zoo heeft dit tot allerlei geruchten aanleiding gegeven. Sommigen droomden van oorlog, waartoe juist thans, daar alle gouvernementen met hunne huisselijke zaken genoeg te doen hebben, de minste waarfchijnlijkheid is. De verstandigeren meenen, dat gezegde nota alleen kan getroffen hebben de conferentien van Carlsbad, waarvan het natuurlijk is dat aan ons gouvernement de uitkomsten vertrouwelijk medege-deeld zijn.

De wijnogst, die thans bijna geëindigd is, is zoo wel uitgevallen, dat een wijngaardenier, die verleden jaar ongeveer 100 stukken wijn inzamelde, en dit jaar op minder gerekend had, ruim 160 stukken geoogst heeft, en zoo is het algemeen.

## N E D E R L A N D E N.

BRUSSEL, den 4 October.

Te Brugge heeft men reeds, ten gevolge van het laatste koninklijk besluit, betreffende het gebruik der nationale taal, alle de debatten voor het correctioneel gerechtshof, zooowel als de uitspraak van het vonnis, in de nationale taal gehoord.

## 's GRAVENHAGE, den 7 October.

De Staatsminister en de vreemde gezanten zijn reeds grootendeels hier gearriveerd; de overigen worden hier nog in den loop dezer week verwacht.

Volgens de door het departement van oorlog gegevene voorschriften, zullen, zoo als men verneemt, bij de verschillende wapens voortaan in gestadigen dienst moeten blijven, te weten: bij de infanterie 1008 foldaten van elke afdeeling; bij de kurasiers 124 man van de twee militie-eskadrons; bij de artillerie nationale militie 147 kanonniers per bataillon, en bij de veld artillerie 170 treinfoldaten bij de vijf kompanijen. Nog is bepaald, dat de verlofgangers, voor zoo verre de standplaats van hun korps niet meer dan zes uren van hunne woonplaats is verwijderd, derwaarts ieder afzonderlijk, bij het eindigen der najaars-exercitien op den 16 oktober, zullen vertrekken, terwijl de overigen, behoorlijk begeleid, naar de hoofdplaats zullen worden gebragt, om aldaar aan Z. Exc. den heer Gouverneur te worden uitgeleverd.

HAARLEM, den 8 October.

Sedert eenigen tijd, bevindt zich H. K. H., douarière van Brunswijk Lunenburg, ongesteld. Heden luidt het bulletin deswegens aldus: „H. K. H. de hertogin heeft een goeden nacht gehad en is een weinig in krachten toegenomen. Heden op den middag, zijn H.H. MM. de Koning en Koningin op het Paviljoen gearriveerd en omstreeks twee uren weder naar 's Gravenhage vertrokken.

Den 4 dezer, heeft men in Londen berigt bekomen, dat Zr. Ms. schip van oorlog *Prins Fredrik*, kap. *van Seden*, eene lading specerijen aan boord hebbende, in den avond van den 30 september, in Mountsbaai, ten Westen van Falmouth, bij Penzance, is ten anker gekomen, met verlies van fokkemast, groote steng en groot bramra. Het schip was zeer lek, zoo dat men op hetzelfde honderd man van den wal had aangenomen, om de vier pompen gaande te houden. — Den 5 meldde men dienaangaande niets naders.

AMSTERDAM, den 8 October.

Heden had alhier plaats de tweede openbare zitting van de eerste klasse van het Koninklijk Nederlandsch Instituut, onder het voorzitterschap van den heer *J. F. Serrurier*, die, met eene allezijs gepaste voorafpraak, deze openbare vergadering plechtig opende, waarna de Hooggeleerde Heer *Gerardus Prolik*, secretaris der klasse, een zeer belangrijk en uitvoerig verslag deed, van de werkzaamheden der klasse, sedert de eerste openbare vergadering, en dus sedert de twee laatste jaren.

De beroemde en hooggeachte heer *Jan Hendrik van Swinden*, professor in de wis-, sterre- en natuurkunde aan het athenaeum binnen deze stad, in den ouderdom van 73 jaren, en na meer dan eene halve eeuw (waarvan 18 jaren te Franeker en 34 alhier), met den meesten lof zijn professoraat te hebben waargenomen, verzocht hebbende, dat hem werde toegevoegd een hooggeleerd tot assistentie en om aan zijn hooggeleerde te succederen, en daartoe voordragen en aanbevelen hebbende aan heeren curatoren van het athenaeum en der latijnsche scholen alhier, den heer *Jan Pierre Etienne Voute*, A. L. M. en Doctor in de Wis- en Natuurkunde hier ter stede, hebben heeren burgemeesteren, op voordragt van heeren curatoren, tot tweede hooggeleerd in alle de vakken aan den heer *van Swinden* toevertrouwd, en door hem zoo uitstekend dus verre onderwezen, aangeesteld denzelven heer *J. P. E. Voute*.

Getrouwd, IZAAK PIT, te Ryp in Noord-Holland. En MURKJE BLAUW, te Dockum. Dockum, den 4 October 1819.

Getrouwd, L. G. BOURICIUS, En WEIDUM, den 7 October 1819. B. B U M A.

Heden verloorste van eene DOCHTER, ANTJE DE HAAS, geliefde huisvrouw van HARLINGEN, den 26 September 1819. J. J. HILWERDA, Junior.

HEMPENS, den 30 September 1819. Door Gods Vaderlijken bijstand, beviel heden morgen van eene welgeschapene DOCHTER, R. VAN TEMMING, geliefde huisvrouw van J. N. SCHERMER HESSLING. Predikant.

Heden avond, verloorste zeer voorspoedig van eenen ZOON, A. E. VAN GIFFEN, geliefde echtgenoot van S. K L I J N S M A, 1ste Luitenant by het korps Minuurs en Sappeurs. HEERENVEEN, den 4 October 1819.

LEEWARDEN, den 5 October 1819. Mijne huisvrouw, J. E. WICHERS, is dezen nacht van eene DOCHTER bevallen. P. WIERDSMA.

Mijne geliefde huisvrouw, AAFKE J. DE JONG, verloorste, heden morgen, voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER. DRACHTEN, den 7 October 1819. S. SCHIERE.

Mijne waarde echtgenoot, JOHANNA KRAFFT, beviel, heden avond ten vijf uren, voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER. Hiervan frekt deze ter kennisgeving aan vrienden en bekenden. SCHINGEN, den 8 October 1819. A. WASSENBERGH, Predikant.

Heden, verloorste van eenen welgeschapenen ZOON, A. DE VRIES, huisvrouw van LEEWARDEN, H. SCHULTZE. den 9 October 1819.

(Het vervolg op de kant dezer bladzijde.)

NAAR, na eene ziekte van weinige dagen, in den ouderdom van 62 jaren en 6 maanden. Dienende deze tot bekendmaking. LEEUWARDEN, den 10 October 1819. H. S. WAGENAAR, Mede uit naam myner broeders en zusters.

BUITENLANDSCHE SCHEEPVAART. HARLINGEN, den 4 October. Niets gepasseerd. Den 5 dito binnen gekomen het koffschip *Mercurius*, kap. J. B. van den Oever, met Smidskool en Aardewerk van Newcastle; het smakfchip *Wrouw Margaretha*, kap. J. Piebes, met Hout van Noordwegen. Den 6 dito binnen gekomen het smakfchip *Waterloo*, kap. Charles Warren J., met Ballast van Londen. Den 7 dito niets gepasseerd. Den 8 dito binnen gekomen het koffschip *Vriendschap*, kap. Jan Arends Pakker, met Hout van Noordwegen. Uitscheid de tjalkfchepen *Regina*, kap. Harmen Geert Dikken; de jonge *Jacob*, kap. L. J. Witkop, beide met Zaad naar Amsterd., het smakfchip *Wrouw Hillegina*, kap. Jan E. Zoutman, ledig naar Amsterd. (Het vervolg op bladzijde over.)

na eene vterende ziekte van ruim zes maanden. Ik be-treuf in hem een' waarden man, en mijne kinderen een' brave vader; de Godsdienst van Jezus, welke zijn troost in leven en in sterfen was, beurt mij op. Geve door dezen thans gebruikelijken weg, kennis aan vrienden en bekenden; zonder brieven van rouwbeklag, houd ik mij van hune deelneming verzekerd. HARLINGEN, den 5 October 1819. AUKJE S. DE VRIES, Wed. JAN THOMAS ZWANENBURG. NB. De Affairs zullen door de weduw. worden gecon-tinueerd, en houdt zich gecommandeerd in ieders gunst.

Heden trof mij de gevoeligste slag mijns levens; mijne dierbare echtgenoot, vrouwe JOHANNA BERG SMA, werd mij en mijne zes kinderen, heden morgen, na eene langdurige ongesteldheid, in den ouderdom van 41 jaren, door den dood ontnomen, na eene gelukkige echtvereeniging van bijna 21 jaren. LEEUWARDEN, den 8 October 1819. J. L E M A I R E.

Heden morgen, overleed onze geliefde moeder, ANNA JANS VAN DER VEEN, wed. van S. H. WAGENAAR.

JOHNS. FRANKEN POSTHUMA, in den ouderdom van 69 jaren en 6 maanden; het vertrouwen dat haar einde zalig zij, lenigt alleen onze smart. Verzoeken van condoleantie brieven verfoond te blijven. HARLINGEN, den 3 October 1819. S. P O S T H U M A. Mede uit naam van Broeders en Zusters.

Het dochtet (gevaand TITIA), dat, den 2 Augustus 1819 ons verheugde door hare geboorte, en veel genoegen en goets lechen te beloven, is, op den 3 October dezes jaars, na veel verdriet en stuipen geleden te hebben, door den dood weggenikt. De liefste en de wijsheid van God, (hoewel altijd niet even zigbaar) troost ons. J. A. L E M K E, Pred. te Langerhouwen Scheltens. S. K. L E M K E, geboren B U W A L D A.

Heden morgen, circa half een uur, overleed mijn Zoon, ELISABETHI MUNTZ, echtgenoot van C. B I N K E S. Bolsward, den 10 October 1819.

Heden namiddag, werd ons, tot onze bittere droefheid, ons teeder geliefde eenigst kindje, MARIA ALBERTINA JOHANNA, nog geene drie maanden oud zijnde, door den dood ontruk. J. D E S I T T E R. A. A. D E S I T T E R, geboren van Limburg Stirum. Doornik, den 26 September 1819.

Heden na den middag ten een uur, overleed mijn waarde echtgenoot, de heer JACOB DE HAAN, aan de gevolgen van verval van krachten, in den ouderdom van bijna vier en zestig, en na eene echtverbintenis van circa negentien jaren. LEEUWARDEN, den 30 September 1819. WED. JACOB DE HAAN.

Heden na den middag ten 3 uren, ontfiep zeer zees kinderen, de gevoeligste slag mijns levens, door het overlijden van mijnen geliefden man, JAN THOMAS ZWANENBURG, in leven Scheepsummerbaas, oud 58½ jaren, moeder, BREGTJE SIKKES WESTRA, wed. wijf van NENBURG.

